

استفاده از نتایج آمارگیری پایانه‌های اتوبوس شهری و راه آهن در برنامه‌ریزی حمل و نقل و ترافیک "مطالعه موردی شهر زنجان"

کمال شعار، دکترای برنامه‌ریزی حمل و نقل و ترافیک، مهندسین مشاور طرح هفتم¹
لیلا کاظم نژاد، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی حمل و نقل، مهندسین مشاور طرح هفتم²

¹kamalshoar@yahoo.co.uk

²leilakazemnezhad@gmail.com

چکیده

از آنجا که در آمارگیری مبدأ- مقصد سفرهای ساکنان، تنها سفرهای افراد ساکن گزارش شده است و سفرهای افراد غیرساکن مورد پوشش اطلاعاتی قرار نمی‌گیرد، آمارگیری از مسافران پایانه به دو منظور کنترل و بهبود کیفیت داده‌های جمع‌آوری شده از ساکنان شهر با مبدأ یا مقصد پایانه و اضافه کردن اطلاعات مربوط به سفرهای افراد غیرساکن به اطلاعات حاصل از آمارگیری مبدأ- مقصد سفرهای ساکنان شهر انجام می‌گیرد. به این ترتیب پایگاه اطلاعاتی حاصل، کلیه سفرهای صورت گرفته در محدوده مورد مطالعه را در بر می‌گیرد. علاوه بر اهداف اصلی فوق، از آمارگیری مبدأ- مقصد پایانه‌ها می‌توان نتایج سودمند دیگری نظیر بررسی الگوی تردد در شبکه معابر شهری در اطراف پایانه مورد نظر، بررسی عملکرد سیستم حمل و نقل همگانی و سهم آن از سفرهای با مبدأ و یا مقصد پایانه، تعیین سهم سفرهای با هدف تهیه بلیت و ایجاد تمهیداتی برای کاهش این نوع سفرها و تعیین ساعات اوج عملکرد پایانه مورد نظر و تطابق سیستم عرضه با این تقاضا استخراج نمود. در این مقاله، ابتدا چگونگی اجرای آمارگیری از پایانه‌ها به صورت مختصر بیان می‌شود. سپس نحوه آماده‌سازی اطلاعات برای ورود به رایانه، ساخت و تصحیح پایگاه اطلاعاتی تشریح گردیده و در خاتمه، نتایج آمارگیری ارزیابی شده، مورد تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد.

کلید واژه: برنامه‌ریزی حمل و نقل، پایانه، طرح جامع حمل و نقل شهری